

der ikke henhører under mig, men under den ærede Kultusminister. Men netop fordi jeg antager, at min Deltagelse i denne Debat vil være forholdsvis underordnet, vil jeg gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Lovforslaget, forsaavidt det vedkommer mig, og i Grunden ogsaa forsaavidt det vedkommer Indenrigsministeren. Jeg vil nemlig først gjøre nogle formelle Bemærkninger ved Lovforslaget og da først den, at det jo imod hvad der ellers er Sædvane her, sammenblander tre Ting, der henhøre under tre forskjellige Ministerier, saa at der kan opstaa Spørgsmaal om, hvem det egentlig er, der skal kontrahere denne Lov, dersom Lovforslaget virkelig skulde blive til Lov (Berg-Consilspræsidenten!). Ja, Consilspræsidenten har ellers slet Intet at gjøre med Lovforslagets Specialiteter. Først og fremmest handles der jo i § 1 om det tgl. Theaters Monopol, hvilket Spørgsmaal henhører under Kultusministeren. Dernæst handles der i § 2 om den saakaldte Theaterfrihed, det vil altsaa sige en Ret for Enhver, der vil, til at give offentlige Skuespil uden Bevilling dertil. Dette Spørgsmaal henhører efter den bestaaende Ordning under Justitsministeriet. § 3 gjør Forandring i Eftertryksloven af 29de December 1857, § 18, men dette Emne henhører efter den hidtil bestaaende Ordning under Indenrigsministeren. Det er derfor i alt Fald noget meget Uædvanligt at samle disse Ting i eet Lovforslag, og jeg skulde tro, at det vilde være rigtigere at dele dem, saaledes at hvert Indliggende kom til at fremtræde i et Lovforslag for sig.

Dernæst er der en anden formel Bemærkning, jeg vil gjøre ved Lovforslaget, og det er den, at jeg egentlig ikke skjønner, hvorfor det er indskrænket til Kjøbenhavn. Det er jo et Lovforslag om Theaterdrift i Kjøbenhavn. Hvad det første Punkt angaar, det tgl. Theaters saakaldte Monopol, kan dette ganske vist være i sin Orden, fordi det tgl. Theaters Monopol kun gjælder for Kjøbenhavn, kun angaar Retten til at opføre Skuespil i Kjøbenhavn, og altsaa forsaavidt kun er en kjøbenhavnsk Forholdsregel. Men hvad den anden Paragraf angaar, som gaar ud paa at indføre den saakaldte Theaterfrihed, kan jeg ikke indse, hvorfor den alene skal gjælde i Kjøbenhavn. Skal der være Theaterfrihed i Kjøbenhavn, saa forekommer det mig, at der med samme Grund maa være Theaterfrihed i hele det øvrige Land. Endnu mere gjælder dette Sidste om § 3. Thi det er klart, at skal man afforte den Frist af 5 Aar, som Eftertryksloven fastsætter, til 3 Aar, hvad jeg

skiden skal komme nærmere tilbage til, saa vil det dog være aldeles urimeligt, for ikke at sige saa godt som umuligt, at lade det være en Bestemmelse, der alene skulde gjælde for de kjøbenhavnske Theatre og ikke for de øvrige Stæder i Landet, hvor der opføres Skuespil. Dette er jo imidlertid, vil man sige, formelle Bemærkninger, der forsaavidt ikke ramme Sagen i dens Realitet. Imidlertid har jeg dog ment at burde gjøre Thinget opmærksomt paa disse Omstændigheder.

Hvad selve Sagens Realitet angaar, skal jeg, som sagt, ikke berøre det første og vigtigste Punkt, nemlig det kongelige Theaters Monopol, idet jeg, som sagt, maa fastholde, at det er en Ting, som udelukkende henhører under Kultusministeren, men jeg skal gjøre nogle Bemærkninger angaaende de andre Punkter i Lovforslaget. Jeg skal saaledes ogsaa tillade mig at sige nogle Ord med Hensyn til § 3, skjøndt det jo, som sagt, egentlig er en Sag, der ligger under Indenrigsministeren. Jeg vil da med Hensyn til § 2 bemærke, at jeg for det Første slet ikke kan erkjende, at det gaar an at indføre Theaterfrihed, før de nuværende Bevillinger ere udløbne. Det er Noget, man hidtil ikke har tilladt sig, naar Bevillinger ere givne, lydende paa et vist Naremaal, uden videre at tage dem tilbage, inden den Tid er udløben. Og dette at give Theaterfrihed her i Kjøbenhavn, saa længe disse Bevillinger løbe og ere i Virksomhed, er jo det samme som at tage Bevillingerne tilbage. Det er vel saa, at ingen af Bevillingshaverne have noget bestemt Tilfagn om, at man ikke vil give andre eller flere Bevillinger. Men det er jo en Forudsætning for alt Bevillingsvæsen, at der tages et vist Hensyn til Bevillingshaverne ved nye Bevillingers Udstedelse. Noget Vignende gjælder f. Ex. med Hensyn til Apotheker. Efter den bestaaende Ordning har ganske vist ingen Apotheker, hverken med reel eller med personlig Bevilling, Ret til at fordre, at der ikke gives Bevilling til Andre eller Flere, men det er for den hele Ret en Forudsætning, at det ikke sker saaledes, at Bevillingshaveren der ved lider nogen væsentlig Skade, og at der altsaa tages et Villigheds-hensyn til ham. Derfor maa jeg vigtig nok anfse det for Noget, der vil være i Strid med de hidtil fulgte Regler her til Lands, om man vilde indføre Theaterfrihed, saa længe disse Bevillinger ere i Kraft. Naar man fastholder denne Opfattelse, er der jo en god og rundelig Betænkningstid, i hvilken man kan summe sig paa det Spørgsmaal. Thi af de Bevillinger, der have længst Tid for